Vedlegg 14 til anmeldelse – Sak nr. 16783364 241/25-26

Høringsinnspill fra

Grandmothers Against Genocide

Høring: Statens pensjonsfond 2026
Innspillsdato: 29.4.2026

Driver Oljefondet med kriminell virksomhet?

Oljefondets investeringer i Israels folkemord og krigføring er ikke bare brudd på etiske regler. Handlingene kan også være straffbare etter norsk lov.

Både Grandmothers og Palestinakomiteen har anmeldt nåværende og forrige finansministre. GraG har også anmeldt statsministeren, Palkom har i tillegg anmeldt toppene i Oljefondet og i Norges Bank. Alle er anmeldt for medvirkning til Israels forbrytelser. Statsadvokaten har sendt begge anmeldelsene til Kripos.

GraG anmeldte fordi vi har sett og ser et folkemord utspille seg, som statsledere er forpliktet til å gjøre alt de kan for å hindre. Våre statsledere har ikke innført noen tiltak mot Israel. De har isteden vist støtte til Israels krigføring, ved en lang rekke investeringer i Oljefondet.

Folkemordet i Gaza hadde aldri vært mulig uten støtte fra Vestens ledere. FNs Fransesca Albanese sier at den støtten innebærer personlig, strafferettslig ansvar.

Ved å *opprettholde* og *øke* investeringer mens et folkemord pågår, kan Støre og Stoltenbergs handlinger anses om støtte til Israels forbrytelser og dermed utgjøre straffbar *medvirkning*.

Ingen står over loven

Det er vanskelig for folk flest å se for seg at politiske toppledere begår *forbrytelser*. De går vel da ut fra at Oljefondets investeringer, selv om de virker uetiske, må være *lovlige*. De færreste vil tenke at de er ulovlige, langt mindre at de er straffbare.

Roma-vedtektene om Den Internasjonale Straffedomstolen slår fast at enkeltpersoner kan straffeforfølges også for å medvirke til folkemord, forbrytelser mot menneskeheten og krigsforbrytelser. Vedtektene ble tatt inn i kapittel 16 i straffeloven og trådte i kraft i 2008 – under Jens Stoltenberg. Ansvaret gjelder for den som *hjelper, tilskynder, oppmuntrer til* eller *på annen måte medvirker* til forbrytelsene, med kunnskap om at de blir begått.

Forbrytelser mot barn

Pressen har skrevet en del om våpenselskapene som bidrar til Israels krigføring. Det vi har lest mindre om, er *hvordan* Oljefondet investerer i, og forholder seg til, disse verstingene. Vi har undersøkt fondets praksis gjennom 20 år. Det har resultert i et bevisdokument til Kripos som vi har kalt «Verdens mest umoralske statsfond». Et eksempel fra 2006 viser et mønster som har vedvart i Oljefondet til i dag:

Etikkrådet tilrådet i 2006 uttrekk fra et selskap som utnyttet barn på groveste måte i India. 20.000 barn, fire tusen av dem mellom syv og ti år, måtte jobbe 12-14 timer

daglig, med å spraye bomullsfrø med livsfarlige kjemikalier, helt uten verneutstyr. Det medførte alvorlige helseskader – og død.

Tilrådingen gikk den gangen til regjeringen. Jens Stoltenberg avslo å følge rådet, og fondet forble en stor-investor. Men i tillegg kjøpte fondet seg kraftig opp i firmaer som *produserte* de livsfarlige kjemikaliene. Og de *kjøpte seg inn* i flere produsenter, som de aldri hadde vært i fra før.

Selskapet som utnyttet barna var også den fremste leverandøren av hvitt fosfor til Israels våpenproduksjon. Israel brukte slike bomber i ulovlig krigføring mot sivile i Libanon i 2006 og i Gaza i 2009. Og i nyere tid – i 2023, og i 2024.

For hver av Israels kriger har Oljefondets våpeninvesteringer økt. Fondet har siden 2005 vært et politisk redskap som Ap-regjeringene har brukt til å gi en tydelig tommel opp til Israel. Oljefondets leder følger villig opp.

Skolemassakren i Iran

Nicolai Tangen regnes som en av verdens 20 fremste investeringsrådgivere. Gjennom fondets tydelige investeringer har han styrket Israels krigsvilje, og resten av verden får et signal om at det er ok å gjøre det samme.

RTX er verdens nest største våpenselskap, hvor vi har verdier for 30.8 milliarder. Vi er en av verdens ti største eiere i RTX. Finansministeren har blitt oppfordret fra en rekke hold om å deinvestere fra selskapet. 28. februar ble 168 skolejenter i Minab i Iran drept av RTX sine Tomahawk-bomber.

Når ingen av Israels endeløse bombemassakrer av barn i Gaza har ført til at Støre trakk oss ut av RTX, ble heller ikke skolemassakren i Minab en rød linje. Få dager etter steg aksjeverdien i RTX til nye høyder. At Norge fortsetter å håve inn penger mens barn blir bombet i hjel i flyktningleire og på skolebenken er ikke bare det dypeste av umoral. Vi mener det er kriminelt.

En upløyd mark

Rettslig er det helt upløyd mark vi skuer utover her. Siden 2008 har kapittel 16 aldri blitt brukt mot norske statsborgere.

Kanskje har dette gjort at loven ikke er kjent for alle de folkevalgte. At et flertall på Stortinget to år på rad etter 7. oktober har stemt *for* investeringene, *må* bero på en rettsvillfarelse. Det er å votere over om vi skal medvirke til folkemord og grove menneskerettsbrudd.

De anmeldte vet hva de gjør. Oljefondets investeringer i selskaper som bidrar til grove kriminelle handlinger i Palestina har et voldsomt omfang. Det er så spesielt at det gir grunnlag for å spørre om Oljefondet administreres som et kriminelt foretak for å fremme Israels interesser.

Det er Kripos som skal vurdere om embetspersoner og politiske ledere kan være involvert i alvorlig kriminalitet. Kanskje det er lettere å se for seg etter den senere tids Epstein-avsløringer. Det er svært viktig at Kripos og NAST nå får bruke den kompetansen som lovgiverne har gitt dem til å starte en seriøs etterforskning, på fritt og selvstendig grunnlag, uten politisk innblanding. Det er kun rettsvesenet som nå

kan gi oss den avklaringen samfunnet vårt virkelig trenger, og Stortinget bør være garantisten for at ingen får mulighet til å hindre en etterforskning.

Helt uavhengig av anmeldelsene, kan Stortinget vedta at Norge skal avvikle sine investeringer i Israels krigføringer. For å kunne vurdere det, er Oljefondmeldingen ikke et egnet grunnlag. Den inneholder ikke navn på et eneste selskap, langt mindre hva de produserer og leverer til Israels krigføring.

Vi vil oppfordre Finanskomiteen til å be departementet og/eller banken om en fullstendig oversikt over investeringer i selskaper som leverer til Israels krigsindustri, fengselsindustri, og til den ulovlige okkupasjonen av Vestbredden. Forbrytelsene Israel begår blir stadig verre. Om Stortinget godkjenner investeringene for tredje år på rad etter at utslettelsen av Gaza begynte, kan våre folkevalgte risikere å havne i et personlig ansvarsforhold for medvirkning til straffbare handlinger. Det kunne for eksempel Justisdepartementet ha gitt de folkevalgte en vurdering av.

Amnesty har nylig sagt at verden styres av *predators, bullies and looters*. Det er livsfarlig for oss alle. Finanskomiteen har denne våren en enestående mulighet til å gi sitt bidrag til å få denne kullseilte skuten tilbake på rett kjøl.

Selskaper som leverer til Israels krigsindustri

Korte eksempler fra rapporten 20 ikke-israelske selskaper, hva de lager og leverer til Israel:

Cisco Systems – bidrar direkte inn i Israels fengselssystem. Styreleder venn av Netanyahu

Doosan: Stor-bulldozerne som knuser palestinernes hjem på Vestbredden

General Electric: jetmotorer og komponenter for jagerfly, bombefly, tankfly, kamphelikoptre

General Motors: motorer og girkasser til israelske militærkjøretøy

HD Hyundai: Stor-bulldozerne som knuser palestinernes hjem på Vestbredden

Leidos: overvåkingsutstyr til checkpoints på Vestbredden

Leonardo: Super Rapido-kanonen til Israels Sa'ars skip, og ammunisjonen

MTU Aero Engines: i kompaniskap med RTX' Pratt & Whitney, lager deler til flymotorer

Oshkosh: en rekke spesialkjøretøy for IDF

Palantir: overvåkingssystemer og målsøkingsteknologi

RENK: girkassen til Israels Merkava stridsvogner

Rheinmetall: bombene MK82, MK83 og 2000-pund bomben MK84

Rolls-Royce Holdings: en lang rekke militærutstyr, og motorene til Merkava stridsvogner

RTX: Verdens nest største våpenselskap. Leverer alt fra A til Å til Israels krigføring

Thales: utstyr til angrepsdroner med svært dødelig missilkraft, som Hermes 900-dronen

ThyssenKrupp: Sa'ars krigsskipene, ryggraden i den maritime blokaden av Gaza

Valero: hovedleverandøren av jetfuel til IDF – til kampfly, helikoptre og alle stridsvognene